မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၂၄ ။)

၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်၊ စတင်အာဏာတည်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ (က) ဤဥပဒေကို မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

(ခ) ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်တွင် စတင်အာဏာတည်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်အရဖြစ်စေ မြေတစ်ရပ်ကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ အမြဲတမ်း သို့မဟုတ် ယာယီလိုအပ်မှုအပါအဝင် မြေကိုလိုအပ်သမျှအသုံးပြုမှု၊ လက်ဝယ်ထိန်းသိမ်းထားမှုနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုများအတွက် မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးငွေပေးအပ်ခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း၊ လူမှုစီးပွားရေးဘဝပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်စေရမည်။ ထို့အပြင် အောက်ပါကိစ္စရပ်များနှင့်လည်း အကျုံးဝင်သက်ဆိုင်စေရမည် -

(က) နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စရပ်များအတွက် မြေလိုအပ်မှုများ၊

(ခ) အမျိုးသားစီးပွားရေးမူဝါဒအရ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည့် စီမံကိန်းများ၊

(ဂ) အမျိုးသားစီမံကိန်းဥပဒေပါ လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ၊

(ဃ) မြို့ပြနှင့်ကျေးရွာတိုးချဲ့တည်ဆောက်ရေးနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းများ၊

(င) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းကိစ္စရပ်များ၊

(စ) လယ်ယာမြေ သိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် လယ်ယာမြေဥပဒေအရလည်းကောင်း၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများကို ပြန်လည်ရယူခြင်းအတွက် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရလည်းကောင်း လျော်ကြေးနှင့်နစ်နာကြေးများပေးဆောင်ခြင်း တို့မှအပ အခြားတည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မြေသိမ်းဆည်းသည့်ကိစ္စရပ်များ။

၃။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်–

(က) **မြေ** ဆိုသည်မှာ မြေနှင့်မြေမှထွက်ပေါ်သော အကျိုးအမြတ်များ၊ မြေတွင်စွဲကပ်နေသော အရာဝတ္ထုများ သို့မဟုတ် မြေတွင်စွဲကပ်နေသောအရာတစ်ခုခု၌ ထာဝရတွယ်ကပ်ထားသည့် အရာဝတ္ထုများကို ဆိုသည်။

(ခ) **အိမ်ထောင်သားစု** ဆိုသည်မှာ သွေးသားတော်စပ်၍ဖြစ်စေ၊ အိမ်ထောင်မှုဖြင့် တော်စပ်၍ဖြစ်စေ အတူတကွ နေထိုင်လျက်ရှိသော မိသားစုကို ဆိုသည်။

(ဂ) **မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ** ဆိုသည်မှာ မြေသိမ်းဆည်းခြင်းပြုသည့်အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသဖြင့်လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးနှင့် ဤဥပဒေအရပေးအပ်သော အခြားအခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုခွင့်ရှိပြီး မြေကိုခိုင်လုံသောအထောက်အထားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်သူနှင့် ၎င်း၏အိမ်ထောင်သားစုတို့ကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသော အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များလည်းပါဝင်သည်–

(၁) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ သတ်မှတ်သည့် မြေယာမှတ်တမ်းများတွင် မြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်း၏ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း၊ အသုံးပြုခွင့်ရသူဖြစ်ကြောင်း သို့မဟုတ် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း တရားဝင်မှတ်တမ်းတင်ထားသူ၊

(၂) တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မြေရရှိသူ သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရရှိသူ၊

(၃) တရားရုံး၏အမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသည့်ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၏အမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ မြေပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခြင်းခံရသူ သို့မဟုတ် စာရင်းသွင်းခံရသူ၊

(၄) တရားဝင်မှတ်တမ်း အထောက်အထားမရှိသော်လည်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာများနှင့်အညီ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ဒေသခံအစုအဖွဲ့ကလက်ခံထားသည့်အပေါ် နေပြည်တော်ကောင်စီ၊ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသူ။

(ဃ) **မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း** ဆိုသည်မှာ မြေကို အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ အသုံးပြုရေးအတွက် ဤဥပဒေအရသိမ်းဆည်းရန်အဆိုပြုသည့် အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်။

(င) **မြေကိုသိမ်းဆည်းရန်လိုအပ်ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ** ဆိုသည်မှာ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကိုသိမ်းဆည်းရန် ရည်ရွယ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အများပြည်သူသို့ ကန့်ကွက်နိုင်ရန်နှင့် ရပိုင်ခွင့်များ တောင်းဆိုနိုင်ရန်လည်းကောင်း၊ မြေသိမ်းဆည်းရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကိုသိရှိနိုင်ရန်လည်းကောင်း ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ အသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာကို ဆိုသည်။

(စ) **မြေကို သိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်းအမိန့်ကြော်ငြာစာ** ဆိုသည်မှာ မြေကိုသိမ်းယူရန် ပဏာမ စစ်ဆေးချက်များကို ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက်အရ မြေကိုသိမ်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အများပြည်သူသို့ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ အသိပေးကြေညာခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဆ) **မြေကိုလက်ရောက်သိမ်းဆည်းခြင်း** ဆိုသည်မှာ သာမန်အားဖြင့် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းသို့ အဆိုပြုသည့် မြေအား ကြွေးမြီကင်းရှင်းသည့် နိုင်ငံပိုင်မြေအဖြစ်ဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးအပ်နိုင်ရေးအတွက် မြေသိမ်းဆည်းမှုအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့က ဤဥပဒေနှင့်အညီ လက်ရောက်ရယူခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဇ) **အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ** ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၂ ပါ ဤဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်အကျုံးဝင်သည့် ကိစ္စများတွင် အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားအတွက်ရည်ရွယ်၍ အနည်းဆုံးလိုအပ်သမျှ မြေကိုသာ မြေသိမ်းဆည်းသည့်ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဈ) **တရားရုံး** ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တရားလွှတ်တော်နှင့် ခရိုင်အဆင့်စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တရားရုံးကို ဆိုသည်။

(ည) **ထိခိုက်နစ်နာမှု** ဆိုရာတွင် မြေကိုသိမ်းဆည်းသည့်အတွက် အောက်ပါအကျိုးစီးပွားတစ်ရပ် ဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ထိခိုက်နစ်နာမှုနှင့် ဆုံးရှုံးမှုတို့ပါဝင်သည်-

(၁) သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသည့် မြေ သို့မဟုတ် မြေပေါ်ရှိလူနေအိမ်ရာနှင့် အခြားမရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးခြင်း၊

(၂) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ကိုင်နေသော မြေ သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆုံးရှုံးရခြင်း၊

(၃) တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်မှုအထောက်အထားရှိသော သိမ်းဆည်းသည့်မြေကို အကြောင်းပြု၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့် စားဝတ်နေရေးထိခိုက်နစ်နာရခြင်း၊

(ဋ) **သိမ်းဆည်းမြေတွင် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူ** ဆိုရာတွင် မြေကိုသိမ်းဆည်းသည့်အတွက် ထိုမြေနှင့် ဆက်နွယ်၍ ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသော အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သည်-

(၁) သီးစားလုပ်ကိုင်သူ၊

(၂) ငှားရမ်း၍ လုပ်ကိုင်သူ၊

(၃) ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်သူနှင့် အကျိုးတူလုပ်ကိုင်သူ၊

(၄) မြေကို တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသော်လည်း သိမ်းဆည်းသည့် မြေပေါ်တွင် သိမ်းဆည်းခြင်းမပြုမီ အနည်းဆုံး ၁၂ နှစ် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း လက်ဝယ် ထားရှိလုပ်ကိုင်သူအဖြစ်ဖြစ်စေ၊ အမှန်တကယ် လယ်ယာလုပ်သားအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လက်ခစားအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသူ။

(ဌ) **ထိခိုက်နစ်နာသူ** ဆိုသည်မှာ မြေကို သိမ်းဆည်းသည့်အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိသော မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူနှင့် သိမ်းဆည်းမြေတွင် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သူတို့ကို ဆိုသည်။

(၃) **အဆောတလျင်မြေသိမ်းဆည်းခြင်း** ဆိုသည်မှာ အရေးပေါ်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ကိစ္စ တစ်ရပ်ရပ်အပေါ်အခြေခံ၍ အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ မလွှဲမရှောင်သာသော အခြေအနေတစ်ရပ်ရပ်တွင် အလျင်အမြန် မြေသိမ်းဆည်းခြင်းကိုဆိုသည်။

(ၿ) **ယာယီမြေသိမ်းဆည်းခြင်း** ဆိုသည်မှာ မြေကို ရေရှည်အသုံးချရန် မရည်ရွယ်ဘဲ ငါးနှစ်ထက်မပိုစေဘဲ ထိုကာလတစ်ခုအတွင်း အများပြည်သူအကျိုးအလို့ငှာ ယာယီ အသုံးပြုရန်အတွက်သာ သိမ်းဆည်းခြင်းကို ဆိုသည်။

(ဏ) **မြေသိမ်းဆည်းမှုကုန်ကျစရိတ်** ဆိုရာတွင် မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကုန်ကျသော အောက်ပါစရိတ်ငွေများ ပါဝင်သည်-

(၁) လျော်ကြေးနှင့် နစ်နာကြေးများ၊

(၂) မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူနှင့် မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းတို့ ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်အရ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ခြင်းပြုရာတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများအတွက် ကုန်ကျ စရိတ်များအပါအဝင် အထွေထွေကုန်ကျစရိတ်များ၊

(၃) အုပ်ချုပ်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးကုန်ကျစရိတ်များ။

(တ) **လျော်ကြေး (Compensation)** ဆိုသည်မှာ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကို သိမ်းဆည်းရာတွင် သိမ်းဆည်းသည့် မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံနှင့် အခြားမရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများ၊ သီးပင်စားပင်များအတွက် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူအား ပေးလျော်သည့် လျော်ကြေး ငွေကို ဆိုသည်။

(ထ) **နစ်နာကြေး(Damage)** ဆိုသည်မှာ မြေတစ်ရပ်ရပ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကြောင့် အောက်ပါ ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုအတွက် ထိခိုက်နစ်နာသူတို့အား ပေးလျော်ရသည့် ငွေကြေးကို ဆိုသည်-

(၁) ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းမပြုမီ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ နေရေးထိုင်ရေးနှင့် စားသောက်ရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များရှိခြင်း၊

(၂) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနှင့် အလုပ်အကိုင်များ ရပ်ဆိုင်းသွားသည့် အတွက် ဝင်ငွေဆုံးရှုံးခြင်း၊

(၃) မြေသိမ်းဆည်းခြင်းအတွက် မြေတိုင်းတာခြင်း၊ အမှတ်အသားများစိုက်ထူခြင်း နှင့်အတားအဆီးများ ရှင်းလင်းဖယ်ရှားခြင်းတို့ပြုရာတွင် အဆောက်အအုံများနှင့် သီးပင်စားပင်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း။

(ဒ) **ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားစရိတ်** ဆိုရာတွင် သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသည့် မြေပေါ်မှ ရွှေ့ပြောင်း ဖယ်ရှားရသော ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသည့်နေရာ၌ နေထိုင်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့မှု များပါဝင်သည်။

(ဓ) **ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း** ဆိုသည်မှာ သိမ်းဆည်းမြေပေါ်မှ ရွှေ့ပြောင်းခံရသည့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ဆန္ဒအရ ဤဥပဒေ အခန်း (၇) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ခံစားခွင့်အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကို ရွေးချယ်၍ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ဖြင့် လူနေအိမ်အဆောက်အအုံနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

(န) **ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း** ဆိုရာတွင် မြေသိမ်းဆည်းခံရမှုကြောင့် အကျိုးစီးပွားထိခိုက်နစ်နာသူများအတွက် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ဆန္ဒအရ ဤဥပဒေအခန်း (၇) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ခံစားခွင့် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ရပ်ကို ရွေးချယ်၍ မြေသိမ်းဆည်းရန် အဆိုပြုသည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၊ ယာယီဘဝရပ်တည်မှုကုန်ကျစရိတ်များ၊ လူမှုရေးပံ့ပိုးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များစသည့် လူမှုစီးပွားရေးဘဝကို ပြန်လည်ထူထောင်ပေးသည့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

(ပ) **ဗဟိုကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော မြေသိမ်းဆည်းခြင်း၊ ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဗဟိုကော်မတီကို ဆိုသည်။

(ဖ) **တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ဤဥပဒေအလို့ငှာ တာဝန်ပေးအပ်သော ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုခုကို ဆိုသည်။

(ဗ) **ဦးစီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအလို့ငှာ တာဝန်ခံဝန်ကြီးဌာနက တာဝန်ပေးအပ်သော ဦးစီးဌာနကို ဆိုသည်။

(ဘ) **မြေသိမ်းဆည်းမှု အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ မြေကိုသိမ်းဆည်းရန် လိုအပ်ကြောင်းအသိပေးသည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်

预览已结束，完整报告链接和二维码如下：
https://www.yunbaogao.cn/report/index/report?reportId=10_752514